Motion till riksdagen
2026/27:2527

av Camilla Brodin (KD)

Effekthöjningar i befintliga vattenkraftsanläggningar

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om en snabbutredning om möjligheterna till effekthöjningar i landets befintliga vattenkraftsanläggningar och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

Sveriges industri och samhälle står inför en omfattande omställning mot ett fossilfritt energisystem. För att möta det ökande behovet av hållbar och kostnadseffektiv elproduktion närmaste åren måste vi nyttja våra befintliga resurser bättre. Om några år kan ny kärnkraft bli ett viktigt tillskott i den planerbara elproduktionen.

Vattenkraften, som står för en betydande andel av Sveriges elproduktion, erbjuder en stabil, planerbar och reglerbar elproduktion. Den har spelat en nyckelroll i vårt energisystem och kommer fortsätta vara en viktig komponent i det fossilfria samhället, också på kort sikt. Att höja effekten i befintlig vattenkraft är en kostnadseffektiv väg framåt för Sveriges energiförsörjning. Vi kan snabbare nå klimatmålen och stärka industrins konkurrenskraft.

En rapport från konsultföretaget AFRY1 från 2014 visar att det finns en betydande potential i att renovera och uppgradera befintlig vattenkraft. Om åtgärderna som föreslås

sätts in nu kan de börja ge effekt redan om 3-5 år och ge en effektökning på 1 300 MW fram till 2035, vilket motsvarar 80 procent av Stockholms behov eller en ny kärnkraftsreaktor, men till ungefär en tredjedel av kostnaden. Dessa förbättringar kan ske utan stora ingrepp i natur och miljö, eftersom inga nya kraftverk behöver byggas och de outbyggda älvarna kan förbli orörda.

Under 2025 gav regeringen Energimyndigheten i uppdrag att kartlägga vattenkraftens effekt och förmågor. Nu tydliggörs vattenkraftens betydelse för elsystemet på nationell, regional och lokal nivå. Detta arbete bör följas upp ytterligare. För att stärka Sveriges energiförsörjning bör regeringen tillsätta en snabbutredning som undersöker möjligheterna till effekthöjningar i landets befintliga vattenkraftsanläggningar.

Camilla Brodin (KD)